

1, 1. punktum, at direktøren for arbejdstilsynet kan bestemme, at der som betingelse for en arbejders beskæftigelse i en virksomhed skal ske regelmæssig lægeundersøgelse af ham, om fornødent lægeundersøgelse, forinden han tiltræder arbejdet.

Til bestemmelsen i det oprindelige udkast er der i § 10, stk. 1, 2. punktum, indføjet en regel om, at tilsvarende bestemmelse kan træffes for virksomheder, hvis arbejde i øvrigt er forbundet med stor sundhedsfare. Denne sidste bestemmelse er, for så vidt angår arbejdere under 21 år, indsat i overensstemmelse med de to på den internationale arbejdskonference i Montreal i 1946 vedtagne konventioner om lægeundersøgelse af børn og unge mennesker med henblik på deres egnethed til beskæftigelse henholdsvis i industrien og i ikke-industrielle erhverv.

Udgifterne ved de i stk. 1 omhandlede lægeundersøgelser påhviler arbejdsgiveren, dog bortset fra udgifterne ved den lægeundersøgelse af arbejdere over 21 år, der eventuelt skal finde sted, forinden arbejderen tiltræder arbejdet.

I § 10 er der i forhold til det af arbejdsrådet godkendte udkast foretaget to ændringer:

Det er fastsat, at arbejdsgiveren kun skal betale udgifterne ved de i stk. 1 nævnte lægeundersøgelser af arbejdere, ikke udgifterne ved de i § 10, stk. 2, omhandlede lægeundersøgelser, som foretages efter bestemmelse af direktøren for arbejdstilsynet i virksomheder, fag eller faglige områder, der rummer en sundhedsfare for arbejderne. Medens det nemlig må anses for naturligt, at arbejdsgiveren betaler for de lægeundersøgelser, der skal iværksættes, fordi arbejdet i en virksomhed gør det nødvendigt, således at udgiften bliver en produktionsudgift, er der rimeligt, at det offentlige betaler for de særlige undersøgelser, som direktøren for arbejdstilsynet lader iværksætte i henhold til stk. 2, ofte med det formål at få oplysninger af interesse for et helt fag eller et større område.

Endvidere bestemmer paragraffen, at arbejdsgiveren for arbejdere under 21 år også skal afholde udgifterne ved den lægeundersøgelse, der eventuelt skal finde sted, forinden den pågældende tiltræder arbejdet. Denne sidste bestemmelse er en følge af de nævnte konventioner om lægeundersøgelse af børn og unge mennesker, i hvilke det udtales, at børn og unge mennesker under 18 år ikke må beskæftiges, medmindre de ved en lægeundersøgelse er fundet egnede til det arbejde, ved hvilket de skal beskæftiges, og at der i virksomheder,

i hvilke arbejdet er forbundet med stor sundhedsfare, må kræves lægeundersøgelse og genundersøgelse i hvert fald indtil det 21. år, samt at disse lægeundersøgelser ikke skal medføre udgifter for barnet eller det unge menneske eller for forældrene, jfr. i øvrigt bemærkningerne til § 43.

Bestemmelsen i § 10, stk. 1, om at arbejdsgiveren skal opbevare lægeattesterne for arbejderne under 21 år og holde dem tilgængelige for arbejdstilsynet, er ligeledes i overensstemmelse med konventionerne.

I § 10, stk. 2, udtales det i overensstemmelse med arbejdsrådets udkast, at direktøren for arbejdstilsynet i tilfælde, hvor han skønner, at forholdene i en virksomhed, et fag eller et fagligt område rummer en sundhedsfare for arbejderne, til konstatering heraf kan lade iværksætte lægeundersøgelse af vedkommende arbejdere. Til arbejdsrådets udkast er der i lovforslaget føjet en bestemmelse om, at direktøren for arbejdstilsynet også kan lade foretage arbejdshygiejniske undersøgelser af forholdene, herunder undersøgelser af den luft, arbejderne indånder, og af de stoffer, de er udsat for at blive påvirket af. Sådanne undersøgelser danner et naturligt supplement til lægeundersøgelsen af arbejderne, og det vil herigenem være muligt at gribe ind med sundhedsmæssige foranstaltninger, således at eventuelle farer i tide afværges.

For at bestemmelserne om lægeundersøgelse skal kunne få tilstrækkelig betydning, vil det være en forudsætning, at de arbejdere, for hvilke det bestemmes, at der skal foretages undersøgelser, lader sig undersøge. Det er derfor i § 10, stk. 3, udtalt, at arbejderne er forpligtet til at underkaste sig undersøgelserne. Som følge heraf er det fastsat, at arbejdsgiveren, hvis det ikke er muligt at foretage undersøgelser uden for arbejdstiden, er forpligtet til at give arbejderne den fornødne frihed hertil. Dette må ske uden afkortning i arbejderne løn, hvilket nu for tydeligheds skyld er føjet til arbejdsrådets udkast.

§ 10, stk. 4, indeholder en i forhold til arbejdsrådets udkast ny bestemmelse, idet den fastsætter, at bestemmelserne i § 10 kommer til anvendelse for nogle af de områder, der i øvrigt er undtaget fra loven. Paragraffen skal således gælde for

- 1) erhvervsmæssigt arbejde, der udføres alene af sådanne medlemmer af arbejdsgiverens familie, som hører til hans husstand, jfr. lovens § 1, stk. 2, nr. 2,
- 2) luftfartstjeneste, jfr. § 1, stk. 2, nr. 5.

Idet der i øvrigt henvises til bemærkningerne nedenfor til afsnit V, skal bemærkes,